

Naturální theologie

Pokud se „naturální theologií“ (nebo též přirozenou nebo filosofickou theologií) rozumí dokazování existence boží resp. odvozování povahy boha (Boha?), nebo třeba jen usuzování na jeho povahu z přírody nebo vůbec ze „skutečností“ (případně na základě přírody nebo vůbec „skutečností“), jak ji může poznávat „přirozený rozum“ (obvykle se tu v křesťanských kruzích biblicky odkazuje na Pavla z Tarsu), je třeba (a vede k tomu mnoho důvodů) považovat takový projekt či program za nesmysl. Platilo by to pouze za předpokladu, že „bůh“ je příčinou světa v takovém smyslu, že svět z „boha vyplývá, je v něm už obsažen a jen je jeho projevem či spíše rozvinutím. To ovšem je v naprostém rozporu s celou křesťanskou tradicí a jejím téměř dvoutisíciletým vývojem; různé formy spojitosti mezi Bohem a světem (i vším vnitrosvětým) jsou považovány za herezi, s výjimkou vztahu zcela svobodného stvořitele a na něm závislého stvoření. Tak to teologicky do všech důsledků dotáhl zejména Karl Barth, který měl na českou protestantskou teologii zejména druhých dvou třetin 20. století – hlavně zásluhou Hromádkovou – rozhodující vliv. Obvykle bývá uváděn Barthův teologický zápas s Brunnerem, Gogartenem a dalšími původně jemu blízkými teology, kde právě také šlo o „přirozenou teologii“, a to v souvislosti se spíše ideologickým a politickým aspektem tzv. „německých křesťanů“. Tam už nešlo jen o starou „theologia naturalis“.

(Písek, 070119-2.)